

20.8.2021

MML 52330/00 08/2021

Fingrid Oyj

palautteet@fingrid.fi

Fingrid Oyj:n kommenttipyyntö 6.7.2021 kantaverkon kehittämissuunnitelmaluonnoksesta vuosille 2022—2031

MAANMITTAUSLAITOKSEN LAUSUNTO KANTAVERKON KEHITTÄMISSUUNNITELMALUONNOKSESTA VUOSILLE 2022—2031

Maanmittauslaitos kiittää mahdollisuudesta kommentoida Fingrid Oyj:n kantaverkon kehittämissuunnitelmaluonnosta vuosille 2022—2031. Maanmittauslaitos lausuu asiassa seuraavaa.

Maanmittauslaitos pitää Fingrid'in kehittämissuunnitelmaa ajanjaksolle 2022—2031 sinänsä mielenkiintoisena dokumenttina. Sikäli kuin suunnitelma on katsottava sähköntuotannon muutosten kuvaajaksi Suomessa seuraavan kymmenen vuoden aikana, on arvioitavissa, että tällä sektorilla tapahtuu pian ja paljon. Kantaverkkoon kohdistuu suuria kehittämistarpeita ja investointien kokonaismäärä tulee olemaan nyt kulunutta suunnitelmakautta huomattavasti suurempi, yli 200 miljoonaa euroa vuosittain. Tuulivoiman osuus 7-kertaistuu jo vuoteen 2030 mennessä. Fingrid'in merkitys Maanmittauslaitoksen isona asiakkaana ja kumppanina korostuu. Kysymys ei vain ole lunastustoimituksista, jotka nekin ovat tärkeä osa Maanmittauslaitoksen toimintaamme asiakassuhteen hallinnassa. Digitaalisuuteen vahva sitoutuminen Fingrid'in toiminnassa on myös mahdollisuus Maanmittauslaitokselle 2020-luvulla.

Fingrid'in ison investointisuunnitelman lisäksi tuulivoimainvestointien jatkuva kasvu on havaittu ja tunnistettu Maanmittauslaitoksessa. Investointisuunnitelmaa on tietävästi pidetty alimitoitettuina sähkön käytön ekstremistimpiin kasvuennusteisiin nähden.

Sähköverkkoinvestointien jatkuminen suurena pitkälle 2030-luvulle saakka on otettavissa huomioon Maanmittauslaitoksen lunastustoimitusten kysyntäennusteessa ja palvelutason varmistamisessa muun ohella rekrytointitarpeita harkittaessa.

Runkoverkkoihin on odotettavissa uusia solmupisteitä (liittymäasemia) ja voimajohdot vastedeskin vaihtavat omistajaa usein esimerkiksi runkoverkon ja paikallisverkon ollessa kysymyksessä. Maanmittauslaitoksen sisäisesti on yhteistyössä ryhdytty luomaan toimintamalleja, joilla aikanaan tehtyä voimansiirtolinja -käyttöoikeusyksikköjen perusparannusta on aiheellista täydentää sanottuja tarpeita, kuten osajohtojen omistajamuutosten kirjaamia,

20.8.2021

MML 52330/00 08/2021

varten. Jossain määrin kysymys on uusista, muuttuneista asiakatarpeista ja jossain määrin (joissakin maakunnissa) aikaisemmin tehdyn perusparantamisen pienimuotoisesta tarkistamisesta ja ”parsimisesta”. Tähän liittyen odotetaan, että pienryhmätyönä tehtävä tilannekuvan selvitys valmistuu vuoden 2021 alkusyksystä, ja Maanmittauslaitos saa päivitettyjä omat toimintamallit uusiin tilanteisiin entistä paremmin sopiviksi.

Tuulivoimapuistoja perustetaan yhä kasvavasti, jolloin uusien toimijoiden toimintatavat eivät välttämättä ole ”perinteisiä ja vakiintuneita”, vaan hyvinkin kirjavia ja markkinaehtoisia. Usein investoiva toimija luovuttaa hankkeen jopa jo rakentamisvaiheessa (usein kansainväliselle) sijoittajayhtiölle. Tästä seuraa muun ohella lunastajayhtiön vaihtumisia ja tarpeita kirjata viranomaisrekistereihin kaikkea mahdollista kansainvälistä uskottavuutta edistävää. Muun muassa tie- ja rasiteoikeuksia haetaan kirjattavaksi kiinnitysrekisteriin. Maanmittauslaitos oli jo viime keväänä 2021 osallisena lähes parinkymmenen eri viranomaisen ekosysteemityössä, jolloin syntyi käsikirja sanotuille toimijoille. Hankkeen ”moottorina” esiintyi Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus. Käsikirjan pääfokuksena on ympäristö- ja energialainsäädännön lupaprosessi, mutta lisäksi Maanmittauslaitoksen prosessit ovat otetut huomioon. Kevään 2021 käsikirjaversioon on kuvattuna lunastuslupamenetely ja lunastustoimitus tätä tarkoitusta varten.

Käsikirjan sisältöä on tulevana syksynä tarkoitus lisäksi täydentää edellä todettujen empiiristen tuulivoimapuistokokemusten jälkeen myös muilla kiinteistöasioilla. Esimerkiksi edellä tarkoitettujen tie- ja rasiteoikeuksien sekä erityisten oikeuksien kuvaukset että suositeltavat käyttökohteet tuulivoimapuisto -hankkeissa sisältyvät täydennyksiin. Asiaa varten on muodostettu Maanmittauslaitoksen sisäinen yhteistyöryhmä. Ryhmän tarkoituksena on luoda sanottuja tuulivoimahankkeita varten kuvaus, miten erilaiset Maanmittauslaitoksen viranomaisratkaisut ja rekisterimerkinnot KTJ:ään parhaiten ja pitkäjänteisimmin sopivat näihin hankkeisiin.

Sähköntuotannon ja -jakelun suuret muutokset heijastuvat vahvasti ja moninaisesti odotuksiin Maanmittauslaitoksen palvelutarjonnasta. Fingrid Oyj on ulkopuolisen kumppanin näkökulmasta selkeä toimija omalla investointisuunnitelmallaan. Maanmittauslaitoksessa nähdään, että Fingrid’in tapa toimia (mm. avoimuus investointisuunnitelmien julkistamisessa sidosryhmille) ylläpitää yhteistyön onnistumisen edellytykset hyvinä myös vastaisuudessa. Kokonaisuuteen liittyy tosin paljon muitakin toimijoita, joista kasvava joukko eri lailla toimivia tuulivoimatoimijoita näyttäisi olevan suurin palveluhaaste.

Tulevana syksynä on Maanmittauslaitoksessa tarkoitus aloittaa voimajohtoteeman mallintaminen ns. KMTK-työssä. Se tarkoittaa ilmajohtoja. Siinä tehdään yhteistyötä mm Fingrid’in kanssa.

20.8.2021

MML 52330/00 08/2021

Toinen asia on, että tuulivoimaloiden sijainti vaikuttaa siihen, missä nyt kysymyksessä olevia kantaverkkoja tulevaisuudessa on kehitettävä. Tuulivoimaloiden sijainteja puolestaan suunnitellaan Maanmittauslaitoksen maaston korkeusmallin, ja muiden maastotietojen perusteella.

Fingrid lienee paikkatietojen yhteiskäytön näkökulmasta asiakas paikkatiedoille ja samalla yhteistyökumppani Maanmittauslaitokselle. On hyvin oletettavaa, että toiminnan laajentuessa myös peruspaikkatietojen tarve Fingrid'issä kasvaa esimerkiksi voimajohtokäytävien rakentamisen ja kunnossapidon suunnittelussa. Voimalinjojen ja käytävien kartoitusta tehdään lisäksi drooneilla (UAV:t), johon liittyvää tutkimusta on saatettu olla tekemässä FGI:ssä eli Maanmittauslaitoksen paikkatietokeskuksessa.

Digitalisaation näkökulma on Fingrid'illä oletettavasti fokusoitunut erityisesti sähköasemien ja -tehon ohjaukseen, jolloin liittymäpinta Maanmittauslaitoksen toimintaan lienee vähäisempi.

Pääjohtaja

Allekirjoitettu sähköisesti
Arvo Kokkonen

Maanmittausneuvos

Allekirjoitettu sähköisesti
Markku Markkula

TIEDOKSI

Maa- ja metsätalousministeriö